

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ВОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

вул. Велика Васильківська, 8, м. Київ, 01004, тел./факс: (044) 235-31-92, тел. (044) 235-61-46

E-mail: davr@davr.gov.ua, сайт: davr.gov.ua код згідно з ЄДРПОУ 37472104

**Державна регуляторна служба
України**

Щодо погодження проекту акта

На виконання абзацу третього підпункту 60 пункту 4 Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 року № 32, та з метою удосконалення державної системи моніторингу довкілля в частині здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель, Держводагентством розроблено проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Порядку організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель».

Відповідно до пункту 7 Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731, та пункту 2.38 Порядку подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 12.04.2005 № 34/5, просимо погодити зазначений проект наказу у найкоротші строки.

- Додатки: 1. Проект акта на 24 арк.
2. Пояснювальна записка на 4 арк.
3. Аналіз регуляторного впливу на 5 арк. в 1 прим.

Голова Агентства

І.Овчаренко

Лознян 234 30 95

Державне агентство
водних ресурсів України
№ 3032/3/6/11-19 від 29.05.2019

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
НАКАЗ

м. Київ

№ _____

Про затвердження Порядку
організації та здійснення
моніторингу зрошуваних та
осушуваних земель

Відповідно до абзацу третього підпункту 60 пункту 4 Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 року № 32, та пункту 16 Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель у редакції, що додається.
2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Державного комітету України по водному господарству від 16 квітня 2008 року № 108 «Про затвердження Інструкції з організації та здійснення моніторингу зрошуваних та

025721

*

осушуваних земель», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 16 липня 2008 року за № 656/15347.

3. Державному агентству водних ресурсів України (Овчаренко І.І.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра з питань європейської інтеграції Кузя М.С.

Міністр

Олег СЕМЕРАК

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту наказу Міністерства екології та природних ресурсів України
«Про затвердження Порядку організації та здійснення моніторингу
зрошуваних та осушуваних земель»

Мета: удосконалення державної системи моніторингу довкілля в частині здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель.

1. Підстава розроблення проекту акта

Пунктом 2 доручення Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 р. № 5380/15/1-12 визначено, що центральні органи виконавчої влади зобов'язані вжити заходів для приведення нормативно-правових актів у відповідність з Конституцією та законодавством України.

Абзацом третім пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 р. № 731 «Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» визначено, що міністерства, інші органи виконавчої влади забезпечують постійний перегляд виданих нормативно-правових актів з метою приведення їх у відповідність з Конституцією та законами України, іншими актами законодавства, Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року і протоколами до неї, міжнародними договорами України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, та аcquis ЄС, а також з урахуванням практики Європейського суду з прав людини.

Абзацом 18 статті 6 Закону України «Про меліорацію земель» та постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля» за Держводагентством закріплено здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель (глибина залягання та мінералізація ґрунтових вод, ступінь засоленості та солонцюватості ґрунтів).

Відповідно до абзацу 9 статті 1 Закону України «Про меліорацію земель» моніторинг зрошуваних та осушуваних земель - комплекс спеціальних робіт, які включають збирання, обробку, зберігання та передачу інформації про стан меліорованих земель і меліоративних систем, їх водний баланс, а також аналіз, оцінку та прогнозування можливого впливу меліоративних заходів на навколишнє природне середовище.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Прийняття проекту наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Порядку організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель» (далі – проект акта) забезпечить приведення нормативно-правових актів у сфері розвитку водного господарства і меліорації земель у відповідність із законодавством.

Проект акта відповідає постанові Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля», за якою Держводагентство здійснює моніторинг зрошуваних та осушуваних земель (глибина залягання та мінералізація ґрунтових вод, ступінь засоленості та солонцюватості ґрунтів).

3. Суть проекту акта

Проектом акта передбачено врегулювання питання забезпечення на державному рівні моніторингу стану зрошуваних та осушуваних земель.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють такі нормативно-правові акти:
Водний кодекс України;
Земельний кодекс України;
Закон України «Про меліорацію земель»;
Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність»;
постанова Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 року № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля»;
постанова Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 393 «Про затвердження Положення про Державне агентство водних ресурсів України»;
постанова Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 року № 32 «Про затвердження Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Проект акта не потребує додаткових видатків з державного бюджету України та місцевих бюджетів.

6. Прогноз впливу

Проект акта не впливає на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави, не стосується розвитку регіонів, ринку праці та не впливає на громадське здоров'я.

Проектом акта встановлюються заходи, необхідні для проведення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель (глибина залягання та мінералізація ґрунтових вод, ступінь засоленості та солонцюватості ґрунтів) у встановленому порядку, відповідно до чинного законодавства України.

6¹. Стратегічна екологічна оцінка

Проект акта не стосується державного планування, передбаченого Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку».

7. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує погодження з Міністерством аграрної політики та продовольства України, Державною регуляторною службою України, Державною інспекцією України з питань захисту прав споживачів, Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру і Державним агентством водних ресурсів України.

8. Громадське обговорення

Проект акта не потребує проведення консультацій з громадськістю.

9. Позиція заінтересованих органів

Проект акта не стосується сфери компетенції інших органів.

10. Правова експертиза

Проект акта подається на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

11. Запобігання дискримінації

У проекті акта відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

11¹. Відповідність принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

У проекті акта відсутні положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

12. Запобігання корупції

У проекті акта відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень пов'язаних з корупцією.

13. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта сприятиме підвищенню ефективності здійснення моніторингу меліорованих (зрошуваних та осушуваних) земель, забезпечення раціонального використання земельних і водних ресурсів, виявлення причин їх незадовільного стану та ступеня забрудненості.

Міністр екології та природних
ресурсів України

Остап СЕМЕРАК

_____ 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства екології
та природних ресурсів України
№ _____

ПОРЯДОК

організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель

І. Загальні положення

1. Цей Порядок встановлює основні вимоги до організації та проведення моніторингу меліоративного стану зрошуваних та осушуваних земель, а також ґрунтів у зонах впливу меліоративних систем.

2. У цьому Порядку терміни і поняття вживаються у значенні, наведеному у Водному кодексі України, Законі України «Про меліорацію земель» та інших нормативно-правових актах.

3. Завданнями моніторингу меліорованих земель є:

спостереження за гідрогеологічними процесами на меліорованих землях;
оцінка еколого-меліоративного стану меліорованих земель і виявлення тенденцій його зміни та причин, що їх обумовлюють;

спостереження за якістю вод водогосподарських систем міжгалузевого та сільськогосподарського водопостачання на меліорованих землях, дренажними та скидними водами меліоративних систем;

ведення щорічного обліку та оцінки стану меліорованих земель.

4. Комплекс робіт з моніторингу меліорованих земель включає збирання, обробку, зберігання та передачу інформації стосовно стану меліорованих земель, а також аналіз, оцінку та прогнозування можливого впливу гідротехнічної меліорації на навколишнє природне середовище.

5. Басейнові управління водних ресурсів (далі – БУВР) та регіональні офіси водних ресурсів (далі – РОВР), які належать до сфери управління Держводагентства, в межах зони відповідальності здійснюють спостереження за станом меліорованих земель.

II. Організаційні засади здійснення моніторингу меліорованих земель

1. Об'єктами моніторингу меліорованих земель є:
 - землі в межах дії меліоративних систем;
 - грунтові води на території меліоративних систем;
 - підземні води зони активного водообміну (частково), які впливають на режим ґрунтових вод;
 - води, що використовуються для зрошення;
 - дренажні й скидні води меліоративних систем.
2. Суб'єктами моніторингу меліорованих земель є Держводагентство, БУВР та РОВР.
3. Держводагентство як суб'єкт державної системи моніторингу довілля:
 - організовує ведення моніторингу меліорованих земель;
 - є замовником робіт з моніторингу меліорованих земель та споживачем його інформаційних матеріалів;
 - подає на державному рівні відповідно до встановленого порядку оцінки, прогнози та рекомендації щодо поліпшення еколого-меліоративного стану меліорованих земель у зоні впливу меліоративних систем;
 - затверджує програми робіт з моніторингу меліорованих земель для БУВР та РОВР;
 - відповідно до затверджених програм забезпечує фінансування робіт з моніторингу меліорованих земель у межах видатків, передбачених у Державному бюджеті України на відповідний рік;
 - контролює надання інформаційних матеріалів з моніторингу меліорованих земель.
4. БУВР та РОВР як виконавці моніторингу меліорованих земель:
 - виконують відповідно до затверджених програм роботи з моніторингу меліорованих земель;
 - надають Держводагентству в установленому порядку:
 - пропозиції до програми річних робіт з моніторингу меліорованих земель;
 - інформаційні матеріали щодо еколого-меліоративного стану меліорованих земель на регіональному рівні, а також по окремих кризових локальних об'єктах.

III. Порядок здійснення робіт та звітність з моніторингу меліорованих земель

1. Вимоги до вимірювальних лабораторій моніторингу вод та ґрунтів:
 - 1) Виконання вимірювань має проводитися згідно з атестованими методиками;
 - 2) Повірка та атестація приладів проводиться відповідно до Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність».
2. Вимоги до системи спостережень, обробки, узагальнення і надання інформацій:

1) Отримані в результаті польових та лабораторних вимірювань матеріали (первинні дані спостережень) заносяться у спеціальні форми, журнали та карти польових робіт і журнали лабораторних вимірювань;

2) За результатами спостережень первинні дані підлягають опрацюванню з метою отримання узагальнюючої технічної інформації у розрізі меліоративних систем, районів, областей та надаються один раз на рік за станом на 1 січня;

3) Таблиці, які містять технічну інформацію з моніторингу меліорованих земель, повинні мати єдину нумерацію, визначену в додатку 1.

3. Склад моніторингу та звітності:

1) До складу моніторингу зрошуваних земель входять спостереження за: глибиною залягання рівнів ґрунтових вод (при необхідності і підземних вод);

мінералізацією та хімічним складом ґрунтових і зрошувальних вод; засоленням та солонцюватістю ґрунтів;

підтопленням та затопленням поверхневими водами сільськогосподарських земель у зоні дії меліоративних систем.

2) До складу моніторингу осушуваних земель входять спостереження за:

глибиною залягання рівнів ґрунтових вод;

хімічним складом ґрунтових і поверхневих вод;

кислотністю та лужністю ґрунтів;

підтопленням та затопленням поверхневими водами сільськогосподарських земель у зоні дії меліоративних систем.

4. Облік та оцінка стану меліорованих земель:

1) Завданням обліку та оцінки стану меліорованих земель є розподіл фізичних площ зрошуваних та осушуваних земель за показниками стану та критеріями оцінки меліорованих земель;

2) Показники меліоративного стану визначаються один раз на рік станом на 1 січня для всіх меліорованих земель, що віднесені до зрошуваних або осушуваних сільськогосподарських угідь та на яких фактично проводиться гідротехнічна меліорація та складаються відповідно до додатку 2 «Узагальнені показники з обліку та оцінки стану зрошуваних земель і зрошуваних систем» та додатку 3 «Узагальнені показники з обліку та оцінки стану осушуваних земель і осушувальних систем»;

3) Показники меліоративного стану визначаються для всіх меліорованих земель, що віднесені за державними статистичним спостереженнями до зрошуваних або осушуваних сільськогосподарських угідь та на яких фактично проводиться гідротехнічна меліорація (додатки 2 та 3).

IV. Спостереження за об'єктами моніторингу меліорованих земель

1. Спостереження за режимом ґрунтових вод.

- 1) Спостереження за режимом ґрунтових вод включають спостереження на меліорованих землях у зоні впливу меліоративних систем;
- 2) До складу спостережень входить вимірювання глибини залягання рівнів ґрунтових вод;
- 3) Відбір проб підземних вод для вимірювання їх хімічного складу і властивостей на зрошуваних землях здійснюється двічі на рік (на початок вегетаційного та кінець поливного періодів);
- 4) Відбір проб ґрунтових та напірних підземних вод для вимірювання їх складу і властивостей на типових осушувальних системах здійснюється 4 рази на рік (за сезонами року);
- 5) Залежно від складності гідрогеолого-меліоративних умов території досліджень і вивченості режиму ґрунтових вод періодичність замірів може бути зменшена або збільшена за умови відповідного обґрунтування;
- 6) Дані спостережень за рівневим і гідрохімічним режимом ґрунтових вод входять до складу технічних інформацій: про еколого-меліоративний стан зрошуваних та осушуваних земель, про еколого-меліоративний стан на типових осушувальних системах. За даними режимних спостережень за рівнями ґрунтових вод виконується прогноз еколого-меліоративного стану осушуваних земель.

2. Спостереження за якістю зрошувальних вод.

- 1) До спостереження за якістю зрошувальних вод уключають спостереження на зрошувальних каналах меліоративних систем та безпосередньо у джерелах зрошення;
- 2) До складу спостережень за якістю зрошувальних вод входять вимірювання їх мінералізації та визначення інших показників хімічного складу;
- 3) Відбір проб води для визначення якості зрошувальних вод здійснюється на стаціонарних та тимчасових пунктах спостережень за встановленими методиками. Місця розташування пунктів спостереження визначаються відповідно до чинних відомчих нормативних документів;
- 4) У разі неможливості відбору проб води із зрошувальних каналів (канали не заповнені водою або інші причини) проби відбираються в зазначені строки безпосередньо з джерела зрошення.

3. Спостереження за забрудненістю дренажних та скидних вод.

- 1) Спостереження за забрудненістю дренажних та скидних вод включають спостереження на дренажних колекторах та скидних каналах меліоративних систем (для гумідної зони – на типових осушувальних системах);
- 2) До складу спостережень за забрудненістю дренажних та скидних вод входять спостереження за їх мінералізацією та іншими показниками хімічного складу;
- 3) Відбір проб води для визначення забрудненості дренажних та скидних вод здійснюється на стаціонарних точках спостережень не менше ніж 4 рази на рік (березень-квітень, червень, серпень та листопад);

4) Інформація про забрудненість дренажних та скидних вод надається за узагальненими даними спостережень, проведених протягом року. Ця інформація складається з пояснювальної записки та доданих до неї таблиць;

5) Пояснювальна записка повинна містити:

аналіз чинників (природних, техногенних, іригаційних тощо), що впливають на забрудненість дренажних та скидних вод, та їх зіставлення з відповідними даними попередніх років і деталізацію їх впливу;

аналіз та оцінку забрудненості дренажних та скидних вод та їх зіставлення з відповідними даними попередніх років;

перелік необхідних заходів з недопущення скидання у водоприймачі дренажних та скидних вод, показники забруднення яких перевищують норму, та заходів, проведених останнім часом;

висновки;

пропозиції з недопущення скидання у водоприймачі дренажних та скидних вод, показники забруднення яких перевищують норму, та поліпшення їх якості (заходи оперативного та довгострокового характеру).

4. Спостереження за станом меліорованих земель за окремими показниками.

1) До складу спостережень за засоленістю (кислотністю) ґрунтів входять спостереження за вмістом і хімічним складом у них солей та водневим показником (рН);

2) Сольові (на зрошуваних землях) та кислотні (на осушуваних землях) зйомки виконуються у масштабі 1:50000 щороку в обсязі 20-30% від площі меліорованих земель відповідно. За п'ять років сольовими (кислотними) зйомками має бути охоплена вся площа зрошуваних (осушуваних) земель;

3) Звіт щодо результатів сольової (кислотної) зйомки складається з пояснювальної записки, карт засоленості земель з виявленими процесами розвитку вторинного засолення, солонцюватості (за наявності) та кислотності ґрунтів і доданих таблиць з показниками;

4) Пояснювальна записка повинна містити:

аналіз чинників (природних, іригаційних та інших), що впливають на засоленість і солонцюватість (кислотність) меліорованих земель, та їх зіставлення з даними попередніх років і деталізацією їх впливу;

аналіз засоленості і солонцюватості (кислотності) меліорованих земель та їх зіставлення з відповідними даними попередніх зйомок на цих самих площах та (за наявності) даними природної засоленості і солонцюватості (кислотності) цих земель;

перелік заходів з поліпшення еколого-меліоративного стану за показниками засоленості, солонцюватості та кислотності меліорованих земель, що були проведені останнім часом;

висновки;

пропозиції з поліпшення еколого-меліоративного стану за показниками засоленості, солонцюватості зрошуваних і кислотності осушуваних земель (заходи оперативного та довгострокового характеру);

5) Карти засоленості щодо земель з виявленими процесами розвитку вторинного засолення, солонцюватості (за наявності) та кислотності мають бути складені в масштабі 1:50000.

5. Спостереження за проявами екзогенних процесів.

1) Спостереження за проявами екзогенних процесів проводяться щороку на зрошуваних і осушуваних землях під час рекогносцирувальних обстежень меліорованих земель;

2) До складу спостережень за проявами екзогенних процесів на зрошуваних землях входять спостереження за процесами ерозії, суфозії, подоутворення, карстопроявів, яругоутворення, зсувів, змитості тощо;

3) До складу спостережень за проявами екзогенних процесів на осушуваних землях входять спостереження за процесами ерозії, просідання ґрунту та торфовищ, занесення земель наносами, суфозії, ущільненням ґрунтів тощо;

4) Узагальнений звіт про прояви екзогенних процесів, що відбуваються на зрошуваних та осушуваних землях, складається з пояснювальної записки і таблиць;

5) Пояснювальна записка про прояви екзогенних процесів має містити:

короткий фізико-географічний опис;

аналіз чинників (природних, техногенних, іригаційних та інших), що впливають на розвиток екзогенних процесів на зрошуваних та осушуваних землях;

аналіз екзогенних процесів, які відбуваються на меліорованих землях;

перелік заходів з попередження та ліквідації проявів екзогенних процесів, що були проведені останнім часом;

висновки;

пропозиції з попередження та ліквідації проявів екзогенних процесів (заходи оперативного та довгострокового характеру).

V. Складання програми робіт з моніторингу меліорованих земель та технічного звіту

1. Програма робіт з моніторингу меліорованих земель є основним документом на виконання робіт, у якому передбачаються види, обсяги та строки виконання гідрогеолого-меліоративних робіт, методика їх виконання, а також очікувані результати.

2. Програма робіт з організації та здійснення моніторингу меліорованих земель складається відповідно до чинних порядків і методичних указівок про порядок складання програм.

3. Програма робіт включає перелік робіт з моніторингу меліорованих земель, визначений чинними нормативними документами, методиками та цим Порядком, з урахуванням зони діяльності БУВР та РОВР та особливостей регіону.

4. Програма робіт з моніторингу меліорованих земель БУВР та РОВР затверджується Держводагентством.

5. Програма робіт на здійснення моніторингу меліорованих земель складається з таких розділів:

вступ;

гідрогеолого-меліоративна частина (характеристика природних умов району робіт, характеристика еколого-меліоративного стану меліорованих земель, видів, обсягів та методики виконання робіт, техніки безпеки та охорони праці);

виробничо-технічна частина;

річний календарний план обсягів основних видів робіт з їх поквартальним розподілом;

карта-схема зони обслуговування.

6. За підсумками діяльності складається річний звіт про діяльність протягом звітного року.

7. Звіт подається Держводагентству до 15 березня року, наступного за звітним.

**Заступник начальника Управління
охорони земельних та водних ресурсів –
начальник відділу збереження та
раціонального використання водних ресурсів**

О.В. Бонь

Додаток 1
до Порядку організації та
здійснення моніторингу
зрошуваних та осушуваних земель
(підпункт 3.2.3)

Нумерація та назви таблиць, що входять до інформаційних
матеріалів з моніторингу меліорованих земель

№ таблиці	Назва таблиці
1.	Дані основних метеорологічних елементів за період з до
2.	Розподіл зрошуваних земель за виконанням поливів сільськогосподарських земель
3.	Розподіл зрошуваних земель за глибиною залягання рівнів ґрунтових вод
4.	Розподіл площ за глибиною залягання рівнів ґрунтових вод на дренажних системах
5.	Розподіл зрошуваних земель за мінералізацією ґрунтових вод
6.	Розподіл зрошуваних земель за ступенем засолення
7.	Розподіл зрошуваних земель за ступенем солонцюватості
8.	Еколого-меліоративний стан зрошуваних земель
9.	Розподіл осушуваних земель за глибиною залягання рівнів ґрунтових вод
10.	Розподіл осушуваних земель за ступенем кислотності ґрунтів
11.	Еколого-меліоративний стан осушуваних земель
12.	Оцінка ситуації на зрошуваних землях за ступенем прояву екзогенних процесів
13.	Оцінка ситуації на осушуваних землях за ступенем прояву екзогенних процесів
14.	Мінералізація та хімічний склад ґрунтових (дренажних) вод на осушуваних землях
15.	Розподіл зрошуваних площ за якістю зрошуваної води
16.	Хімічний склад зрошувальної води
17.	Розподіл зрошуваних площ за забрудненістю зрошувальної води
18.	Забрудненість зрошувальної (дренажної, скидної) води
19.	Розподіл за забрудненістю річних обсягів скидання дренажних та скидних вод у водоприймачі
20.	Розподіл зрошуваних земель за ступенем та типом засолення ґрунтів
21.	Прогнозний розподіл площ осушуваних земель за глибиною залягання рівнів ґрунтових вод

Продовження додатка 1
до Порядку організації та
здійснення моніторингу зрошуваних
та осушуваних земель

Таблиця 1. Дані основних метеорологічних елементів за період з
_____ до _____

Період	Показник	меліоративна система (назва)/ метеостанція	меліоративна система (назва)/ метеостанція	
Середні температури повітря, °С				
Січень	Дані поточного року			
	Відхилення від середньобіагаторічних значень			
	Відхилення від значення минулого року			
Грудень	Дані поточного року			
	Відхилення від середньобіагаторічних значень			
	Відхилення від значення минулого року			
У середньому по області за січень-грудень		Відхилення від середньобіагаторічних значень		
		Відхилення від значення минулого року		
Сума атмосферних опадів, мм				
Січень	Дані поточного року			
	Відхилення від середньобіагаторічних значень			
	Відхилення від значення минулого року			
Грудень	Дані поточного року			
	Відхилення від середньобіагаторічних значень			
	Відхилення від значення минулого року			
Усього	Дані поточного року			
	Відхилення від середньобіагаторічних значень			
	Відхилення від значення минулого року			
У середньому по області за січень-грудень		Дані поточного року		
		Відхилення від середньобіагаторічних значень та значень минулого року		

Продовження додатка 1
до Порядку організації та
здійснення моніторингу зрошуваних
та осушуваних земель

Таблиця 9. Розподіл осушуваних земель за глибиною залягання рівнів ґрунтових вод

Район, осушувальна система	Площа, яка перебуває під контролем		Розподіл площ за глибиною залягання рівнів ґрунтових вод, га															
			< 0,5 м		0,5 – 0,75 м		0,75 – 1,25 м		1,25 – 1,5 м		1,5 – 1,75 м		1,75 – 2,0 м		2,0 – 3,0 м		> 3,0 м	
	усього	у т.ч. осушуваних	усього	у т.ч. осушуваних	усього	у т.ч. осушуваних	усього	у т.ч. осушуваних	усього	у т.ч. осушуваних	усього	у т.ч. осушуваних	усього	у т.ч. осушуваних	усього	у т.ч. осушуваних	усього	у т.ч. осушуваних
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Усього по області																		

Таблиця 10. Розподіл осушуваних земель за ступенем кислотності ґрунтів

Район, осушувальна система	Площа, яка перебуває під контролем, га	Розподіл площ за ступенем кислотності ґрунтів, га					
		лужні	нейтра- льні	кислі			
				усього	слабо- кислі	середньо- кислі	сильно- кислі
1	2	3	4	5	6	7	8
Всього в області							

Продовження додатка 1
до Порядку організації та
здійснення моніторингу зрошуваних
та осушуваних земель

Таблиця 13. Оцінка ситуації на осушуваних землях за ступенем прояву екзогенних процесів

Район, осушувальна система	Площа, яка перебуває під контролем, га	Оцінка ситуації за ступенем прояву екзогенних процесів								
		добра, га	задовільна, га	незадовільна, га						
				усього	у тому числі через					
					площинну ерозію	лінійну ерозію	просідання	занесення насосами	знищення трав'яного покриву (пасовищної землі)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Всього в області										

Таблиця 14. Мінералізація та хімічний склад ґрунтових (дренажних) вод на осушуваних землях

Район, еталонна осушувальна система	Сухий залишок, мг/дм ³	pH	Хімічний склад ґрунтових (дренажних) вод, мг/дм ³									Компоненти (перелік та кількість), вміст яких перевищує ДЗВЗР	
			Ca ²⁺	Mg ²⁺	K ⁺ + Na ⁺	HCO ₃ ⁻	CO ₃ ²⁺	SO ₄ ²⁻	CL ⁻	NO ₂ +NO ₃ +NH ₄	Fe ₂ O ₃		
			4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Усього за еталонними осушуваними системами області													

Примітка. ДЗВЗР – допустимі значення вмісту забруднювальних речовин

Додаток 2
до Порядку організації та
здійснення моніторингу зрошуваних
та осушуваних земель
(підпункт 3.4.3.)

Узагальнені показники з обліку та оцінки
стану зрошуваних земель і зрошувальних систем
станом на 1 січня _____ року

Найменування показника	Площа, га
Базові дані	
Загальна площа зрошуваних земель	
Площа зрошуваних земель, що перебуває під наглядом	
Площа зрошуваних земель, де є дані сольових зйомок за останні 5 років	
Із загальної площі зрошуваних земель з дренажем, усього	
у тому числі:	
- закритим горизонтальним	
- вертикальним	
Використання зрошуваних земель	
Із загальної площі зрошуваних земель не використовувалось, усього	
у тому числі через:	
- засолення і заболочування ґрунтів	
- інші причини	
Із загальної площі зрошуваних земель не поливалось, усього	
у тому числі через:	
- відсутність води в джерелах	
- пошкодження зрошувальної мережі	
- інші причини	
Меліоративний стан зрошуваних земель	
Розподіл зрошуваних земель за глибиною залягання рівня ґрунтових вод (метри)	
РГВ $\leq 1,0$	
$1,0 < \text{РГВ} \leq 1,5$	
$1,5 < \text{РГВ} \leq 2,0$	
$2,0 < \text{РГВ} \leq 3,0$	
$3,0 < \text{РГВ} \leq 5,0$	
РГВ $> 5,0$	
Розподіл зрошуваних земель за мінералізацією ґрунтових вод (г/дм³)	
$< 1,0$	
Від 1,0 до 3,0	
Від 3,0 до 5,0	
$> 5,0$	
Розподіл зрошуваних земель за придатністю зрошувальних вод	
Води придатні	
Води обмежено придатні, всього	
у тому числі через:	
- небезпеку підлушення	

Продовження додатка 2
до Порядку організації та
здійснення моніторингу зрошуваних
та осушуваних земель

Найменування показника	Площа, га
- небезпеку вторинного засолення	
- токсичний вплив на рослини	
- небезпеку осолонцювання	
Води непридатні	
Розподіл зрошуваних земель за ступенем засоленості ґрунтів (шар 0 – 1,0 м)	
Незасолені	
Слабозасолені	
Середньозасолені	
Сильно- і дуже сильно засолені (солончаки)	
Розподіл зрошуваних земель за ступенем солонцюватості ґрунтів	
Несолонцюваті	
Слабосолонцюваті	
Середньо- і сильносолонцюваті	
Оцінка меліоративного стану зрошуваних земель відповідно рґв та засолення і солонцюватості ґрунтів	
Сприятливий	
Задовільний	
Несприятливий, всього	
у тому числі неприпустимі	
- глибина залягання РґВ	
- засолення і солонцюватість ґрунтів	
- глибина залягання РґВ та засолення і солонцюватість ґрунтів	

Додаток 3
до Порядку організації та
здійснення моніторингу зрошуваних
та осушуваних земель
(підпункт 3.4.3.)

Узагальнені показники з обліку та оцінки
стану осушуваних земель і осушувальних систем
станом на 1 січня _____ року

Найменування показника	Площа, га
Базові дані	
Загальна площа осушуваних земель	
Площа осушуваних земель, що знаходиться під наглядом	
Площа осушуваних земель, де є дані кислотних зйомок за останні 5 років	
Використання осушуваних земель	
Із загальної площі осушуваних земель не використовувалось, всього	
у тому числі через:	
- пошкодження осушної мережі	
- інші причини	
Меліоративний стан осушуваних земель	
Оцінка меліоративного стану за рівнем ґрунтових вод та строками відведення поверхневих вод	
Сприятливий	
Задовільний	
Несприятливий, всього	
у тому числі неприпустимі:	
- глибина залягання РГВ	
- строки відведення поверхневих вод	
- глибина залягання РГВ та строки відведення поверхневих вод	
Розподіл осушуваних земель за глибиною залягання рівня ґрунтових вод (метри)	
$РГВ \leq 0,5$	
$0,5 < РГВ \leq 0,75$	
$0,75 < РГВ \leq 1,25$	
$1,25 < РГВ \leq 1,5$	
$1,5 < РГВ \leq 1,75$	
$1,75 < РГВ \leq 2,0$	
$2,0 < РГВ \leq 3,0$	
$РГВ > 3,0$	
Ступінь кислотності ґрунтів	
Лужні	
Нейтральні	
Кислі, всього	
у тому числі:	
- слабокислі	
- середньокислі	
- сильно кислі та дуже сильнокислі	

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

28.05.2019

м. Київ

№

196

Про внесення змін до Плану діяльності
Міністерства екології та природних
ресурсів України з підготовки проектів
регуляторних актів на 2019 рік

На виконання вимог, встановлених статтею 7 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», щодо забезпечення планування діяльності з підготовки проектів регуляторних актів регуляторними органами

НАКАЗУЮ:

1. Внести зміни до Плану діяльності Міністерства екології та природних ресурсів України з підготовки проектів регуляторних актів на 2019 рік, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 14.12.2018 № 435, що додаються.

2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра з питань європейської інтеграції Кузя М.С.

Міністр

Олег СЕМЕРАК

* 025705

ЗАТВЕРДЖЕНО
 наказ Міністерства екології та природних
 ресурсів України
 від 28.05.2019 № 196

Зміни
 до Плану діяльності Міністерства екології та природних ресурсів України з
 підготовки проектів регуляторних актів на 2019 рік

Доповнити План завданнями такого змісту:

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про нормативи екологічно безпечного зрошення, осушення, управління полівками та водовідведенням»	На виконання пункту 2 Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 0.07.2018 № 2498-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні», схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 (протокол №36)	Державне агентство водних ресурсів України	Травень 2019 року
Проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Порядку функціонування інформаційної системи надання адміністративних послуг Державним агентством водних ресурсів України та його територіальних організацій»	На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 р. «Про затвердження Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 10 серпня 1992 р. № 459», розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2016 р. № 918 «Про затвердження Концепції розвитку систем електронних послуг в Україні»	Державне агентство водних ресурсів України	Червень 2019 року
Проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Порядку організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель»	На виконання пункту 2 доручення Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 № 5380/15/1-12, пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 № 731 «Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади»	Державне агентство водних ресурсів України	Червень 2019 року

Проекти нормативно-правових актів

26.04.2019 09:13

Проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Порядку організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель»

[Докладніше](#)

26.03.2019 08:59

Проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України "Про затвердження Порядку функціонування інформаційної системи надання адміністративних послуг Держводагентством та його територіальними органами"

[Докладніше](#)

22.03.2019 12:08

Проект постанови Кабінету Міністрів України "Про нормативи екологічно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням"

**Аналіз регуляторного впливу
проекту наказу Міністерства екології та природних ресурсів України
«Про затвердження Порядку організації та здійснення моніторингу
зрошуваних та осушуваних земель»**

1. Визначення та аналіз проблеми, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання господарських відносин.

Опис проблеми:

Пунктом 2 доручення Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 № 5380/15/1-12 визначено, що центральні органи виконавчої влади зобов'язані вжити заходів для приведення нормативно-правових актів у відповідність з Конституцією та законодавством України.

Абзацом третім пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 № 731 «Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» визначено, що міністерства, інші органи виконавчої влади забезпечують постійний перегляд виданих нормативно-правових актів з метою приведення їх у відповідність з Конституцією та законами України, іншими актами законодавства, Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року і протоколами до неї, міжнародними договорами України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, та аquis ЄС, а також з урахуванням практики Європейського суду з прав людини.

Проект акта відповідає постанові Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля», за якою Держводагентство здійснює моніторинг зрошуваних та осушуваних земель. Відповідно до зазначеної постанови проектом акту встановлено порядок проведення моніторингу меліорованих земель щодо глибини залягання та мінералізації ґрунтових вод, ступеню засоленості та солонцюватості ґрунтів та упорядкована відповідна звітність.

2. Обґрунтування необхідності державного регулювання та неможливості розв'язання проблеми за допомогою чинного регулювання.

Існуюча інструкція з організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель, яка затверджена наказом Державного комітету України по водному господарству від 16.04.2008 №108 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 16 липня 2008 р. за № 656/15347, не відповідає сучасному законодавству та постанові Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391 «Про затвердження Положення про державну систему моніторингу довкілля» в частині суб'єктів, які здійснюють моніторинг зрошуваних та осушуваних земель.

У зв'язку з оптимізацією структури підпорядкованих організацій Держводагентству питання організації та реалізації моніторингу меліорованих

земель належить до компетенції басейнових та регіональних управлінь водних ресурсів.

Оскільки за Держводагентством, як за суб'єктом державної системи моніторингу довілля закріплено здійснення моніторингу меліорованих земель.

Ураховуючи вищезазначене, розроблено наказ Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Порядку організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель».

Цілі державного регулювання.

Основною ціллю розроблення проекту наказу є приведення власних нормативно-правових актів у сфері розвитку водного господарства і меліорації земель у відповідність до чинного законодавства.

Для досягнення цієї цілі проектом наказу передбачається визнати таким, що втратив чинність наказ, яким затверджено інструкцію з організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель.

3. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення визначених цілей.

Під час розробки наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Порядку організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель» враховано такі альтернативні способи:

Альтернатива 1. Залишення без змін існуючого регуляторного акту.

Неприйняття вказаного регуляторного акта призведе до невизначеності та неефективної організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель.

Таким чином, запровадження такої альтернативи є недоцільним.

Альтернатива 2. Прийняття нормативного акта та проведення державної реєстрації даного акта відповідно до чинного законодавства.

Розробка наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Порядку організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель» відповідає потребам розв'язання визначеної проблеми у цілому та принципам державної регуляторної політики.

Затвердження цього регуляторного акта забезпечить досягнення визначених цілей, починаючи з дня його прийняття, та забезпечить дотримуватись вимог чинного природоохоронного законодавства.

4. Механізми та заходи, що пропонуються для розв'язання проблеми.

Механізм дії регуляторного акта.

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми, є визнання таким, що втратив чинність наказ, яким затверджена інструкція з організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель, яка затверджена наказом Державного комітету України по водному господарству від 16.04.2008 №108 та зареєстрована в Міністерстві юстиції України 16 липня

2008 р. за № 656/15347, що надасть можливість привести власні нормативно-правові акти у відповідність до нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України.

Ступінь ефективності акта є високим, оскільки встановлюється процедура врегулювання питання забезпечення на державному рівні моніторингу стану зрошуваних та осушуваних земель, що сприятиме досягненню поставлених цілей державного регулювання.

Цей регуляторний акт містить норми, які спрямовані на приведення його у відповідність до чинного законодавства.

Організаційні заходи для впровадження регулювання.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно здійснити такі організаційні заходи:

1. Провести погодження проекту регуляторного акта з заінтересованими центральними органами виконавчої влади та зареєструвати його в установленому порядку в Мін'юсті.

2. Забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та мережі Інтернет - на офіційному веб-сайті Міністерства екології та природних ресурсів та Державного агентства водних ресурсів України.

5. Можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта.

Видання та державна реєстрація зазначеного проекту регуляторного акта є способом приведення власних нормативно-правових актів у відповідність із нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України.

Оцінка зовнішніх факторів не передбачає негативного впливу на виконання регуляторного акта.

Впровадження вимог цього регуляторного акта державними органами не потребує додаткових витрат з бюджету, оскільки здійснюватиметься в межах повноважень цих органів.

6. Очікувані результати від прийняття регуляторного акта. Аналіз вигод та витрат.

Сфери впливу	Вигоди	Витрати
Інтереси держави	Приведення нормативно-правового акта у відповідність до вимог чинного природоохоронного законодавства. Зменшення скарг суб'єктів господарювання щодо стану зрошуваних та осушуваних земель. Підвищення ефективності державного врегулювання питання забезпечення моніторингу стану зрошуваних та осушуваних земель	Витрати відсутні

Інтереси суб'єктів господарювання	Упорядкування відносин між суб'єктами господарської діяльності та органами державної влади, на які покладено функції контролю за станом зрошуваних та осушуваних земель .	Витрати відсутні
Інтереси громадян	Покращення показників екологічної безпеки	Витрати відсутні

7. Обґрунтування строку дії регуляторного акта.

Пропонований регуляторний акт розрахований на довгострокову дію і набирає чинність від дня опублікування. Строк дії акта буде залежати від чинності законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля або внесення змін до них.

8. Визначення показників результативності акта.

Виходячи з цілей державного регулювання, встановлено наступні показники результативності регуляторного акта:

кількість проведених органом виконавчої влади, що впроваджує регуляторний акт, перевірок об'єктів що здійснюють моніторинг стану зрошуваних та осушуваних земель;

кількість скарг від суб'єктів господарювання на неправомірні дії відповідальних осіб під час проведення моніторингу стану зрошуваних та осушуваних земель;

кількість випадків недотримання органом виконавчої влади, що впроваджує регуляторний акт, його основних положень (при повторному і періодичному відстеженнях);

кількість виявлених порушень за результатами проведення моніторингу стану зрошуваних та осушуваних земель;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб про основні положення акта.

Цей регуляторний акт не впливає на розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів. Введення регуляторного акта в дію не вимагає від суб'єктів господарювання додатково коштів та часу для виконання його вимог. Інформування суб'єктів господарювання передбачається здійснити у ході оприлюднення проекту акта на офіційному сайті Мінприроди та Держводагентства, а після прийняття та державної реєстрації його буде опубліковано в Офіційному віснику і на сайті Верховної Ради України.

9. Заходи, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта.

Відстеження результативності регуляторного акта буде проводитися відповідно до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта».

Як цільова група розглядатимуться підприємства, установи та організації, що належать до сфери управління Державного агентства водних ресурсів України.

Базове відстеження регуляторного акта буде здійснюватися Мінприроди до набрання чинності цим актом на підставі аналізу та систематизації інформації, яка надходитиме від зацікавлених громадян, установ та організацій.

Повторне відстеження буде проведено через рік після набрання чинності актом, але не пізніше, ніж через два роки. Повторне відстеження результативності регуляторного акта проводитиметься шляхом порівняння результативності показників, визначених під час проведення базового відстеження.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. Установлені кількісні та якісні значення показників результативності акта порівнюватимуться із значеннями аналогічних показників, встановлених під час повторного відстеження.

Прийняття проекту акта сприятиме підвищенню ефективності здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель, забезпечення раціонального використання земельних і водних ресурсів.

Голова Агентства

І.Овчаренко

«29» травня 2019 р.